

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN CLUJ
Examenul național de bacalaureat-simulare decembrie 2025
Proba E. d)
Filosofie

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Pentru fiecare dintre următorii itemi, scrieți, pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera asociată răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Etica în care corectitudinea unei acțiuni este determinată de respectarea unei reguli sau datorii, indiferent de scopurile particulare pe care le-ar putea avea indivizii care acționează, este :
a. etica hedonistă **b.** etica teleologică **c.** etica deontologică **d.** etica eudaimonistă
2. Clonarea umană este o problemă analizată mai ales în domeniul
a. eticii teleologice **b.** eticii hedoniste **c.** eticii deontologice **d.** eticii aplicate
3. Conform eticii aristotelice o acțiune este bună dacă:
a. are ca scop plăcerile senzoriale **b.** este activitate a sufletului conformă cu rațiunea
c. este realizată din datorie **d.** este conformă obiceiurilor din societate
4. Potrivit eticii deontologice a lui Immanuel Kant, omul trebuie considerat:
a. ca un scop în sine datorită raționalității și demnității sale
b. ca o ființă determinată de instincte și dorințe
c. ca un mijloc pe care îl putem folosi în acțiuni morale
d. ca un obiect util
5. Potrivit utilitarismului, o acțiune este bună atunci când:
a. toată lumea o aprobă **b.** respectă o regulă fixă.
c. aduce cât mai multă fericire pentru cât mai mulți oameni **d.** este cea mai ușoară alegere.
6. Jean Paul Sartre consideră că omul este:
a. creator de unelte **b.** creator de cultură **c.** alcătuit din suflet și trup **d.** condamnat la libertate
7. Care dintre următorii filosofi susține că omul este alcătuit din două substanțe distincte — *res extensa* (substanță întinsă, materială) și *res cogitans* (substanță gânditoare)?
a. Immanuel Kant **b.** René Descartes **c.** Jean-Jacques Rousseau **d.** Lucian Blaga
8. În concepția lui Augustin, care sunt facultățile care caracterizează omul interior?
a. existența, cunoașterea și voința **b.** imaginația, memoria și percepția
c. trupul, dorința și emoția **d.** rațiunea, limbajul și creativitatea
9. În concepția lui Aristotel, omul este:
a. o ființă condamnată la libertate **b.** o ființă socială
c. creator de cultură **d.** independent de comunitate și cetate
10. Care dintre următoarele întrebări abordează tema sensului existenței umane?
a. Ce mijloace avem pentru a ne proteja libertatea în societate? **b.** Ce rost are viața omului?
c. Cum definim binele? **d.** Prin ce metode pot fi reduse diferențele sociale?

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Analizați, într-o pagină, problematica *binelui și a răului*, din perspectivă filosofică.

Punctajul se acordă pentru:

a) numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referire la problematica <i>binelui și a răului</i>	1 punct
b) precizarea explicită a tezei/ideii filosofice despre <i>bine și rău</i>	2 puncte
c) explicarea unei teze/idei filosofice, precizată explicit la subpunctul b)	6 puncte
d) ilustrarea tezei/ideii filosofice pe care ați precizat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană	4 puncte
e) menționarea unei consecințe în privința <i>binelui</i> , în cazul în care acesta este definit pornind de la scopul acțiunilor	1 punct
f) utilizarea adecvată a limbajului de specialitate	1 punct
g) încadrarea în limita de spațiu precizată	1 punct

B. Argumentați în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia: „(...) *omul este nedefinibil pentru că la început el nu este încă nimic. Dar apoi el va fi ceva și va fi ceea ce se va face singur. Astfel, nu există natură umană, fiindcă nu există vreun Dumnezeu care să o conceapă.*” (J.P. Sartre, Existențialismul este un umanism)

8 puncte

C. Ilustrați, printr-un exemplu concret rolul regulilor clare într-un anumit domeniu de activitate precum și importanța de-a impune indivizilor care desfășoară respectiva activitate datorită respectării regulilor. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

„În cadrul „naturii” *omul este desigur un simplu animal în înzestrat unilateral cu cea mai mare inteligență, dar această propoziție mi se pare pentru fondul chestiunii tot atât de irelevantă ca și cum ai spune că, în cadrul naturii și în perspectivele ei, o „statuie” e un simplu bloc de piatră cizelată. Comparația reliefează suficient păcatul de care se face vinovată biologia, când atacă problema omenescului (...). Sub unghi biologic-naturalist, problema diferențelor dintre om și animal nu-și poate găsi soluția amplă ce o comportă. (...) Cert, animalul, ca individ în care pâlpâie o conștiință, există într-un fel vizibil legat de „imediat”. Conștiința animalică nu părăsește făgașurile și contururile concretului. (...) Animalul e însă cu desăvârșire străin de „existența într-un mister și pentru revelare” și de dimensiunile și complicațiile vieții ce rezultă din acest mod de existență. Existența într-un mister și pentru revelare este un mod eminent uman. Specific uman va fi, prin urmare, și tot alaiul imens de consecințe ce se desprind din acest mod, adică destinul creator al omului, impulsurile, aparatul și îngrădirile acestuia. Dacă animalul produce, uneori, fie unelte, fie lăcașuri, fie organizații, actele sale nu izvorăsc din existența conștientă într-un mister și revelare. Aceste acte nu sunt „creatoare”; ele se degajează stereotip din grija de securitate a animalului și, mai ales, a speciei, în lumea sa. (...) Cât de cu totul altfel e omul! Omul e capturat de un destin creator, într-un sens cu adevărat minunat; omul e în stare pentru acest destin să renunțe — câteodată chiar până la autonică — la avantajele echilibrului și la bucuriile securității.” (L. Blaga, *Geneza metaforei și sensul culturii*)*

1. Formulați, pe baza textului dat, teza lui Lucian Blaga referitoare la diferența care există între om și animal.

4 puncte

2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, corelația existentă între existența într-un mister și pentru revelare și destinul creator al omului.

Punctajul se acordă pentru:

a) utilizarea fiecăruia dintre cei doi termeni dați în sens filosofic	2 puncte
b) evidențierea corelației existente între termenii dați	6 puncte
c) coerența textului redactat	1 punct
d) încadrarea în limita de spațiu precizată	1 punct

3. Argumentați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice din textul dat.

6 puncte

B. Una dintre problemele fundamentale ale filosofiei este definirea naturii umane.

a) menționați două trăsături specifice prin care poate fi definită natura umană.	4 puncte
b) construiți un argument care să infirme teza potrivit căreia există o natură umană.	6 puncte

Examenul național de bacalaureat 2025
Proba E. d)
Filosofie
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE
Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.**
- **Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

câte 3 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-c, 2-d, 3-b, 4-a, 5-c, 6-d, 7-b, 8-a, 9-b, 10-b

10x3p= 30 puncte

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

A.

a) numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referire la problematica binelui și a răului **1 punct**

b) precizarea explicită a tezei cerute **2 puncte**

c) explicarea tezei/ideii filosofice despre bine și rău: explicare adecvată -6p./ explicare superficială, neconvingătoare -2p. **6 puncte**

d) ilustrarea tezei/ideii filosofice precizată, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană (în situația în care candidatul tratează subiectul la nivel teoretic, fără a formula un exemplu concret, se acordă 1 punct din cele 4 puncte posibile) **4 puncte**

e) menționarea unei consecințe asupra binelui, în cazul în care binele este definit pornind de la scopul acțiunilor **1 punct**

f) utilizarea adecvată a limbajului de specialitate **1 punct**

g) încadrarea în limita de spațiu precizată (1pagină ± ¼ pagină) **1 punct**

B. argumentarea în favoarea sau împotriva tezei date: argumentare convingătoare cu respectarea structurii formale a argumentării (premisă, conectori logici, concluzie) -8p./ argumentare convingătoare fără respectarea structurii formale a argumentării (premisă, conectori logici, concluzie) -6p /argumentare neconvingătoare, superficială -3p. **8 puncte**

C. ilustrarea cerută: scrierea oricărui exemplu concret, adecvat -6p/ scrierea unei explicații corecte, dar la nivel teoretic, fără însă a formula un exemplu concret -2p. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

A.

1. formularea, pe baza textului dat, a tezei cerute **4 puncte**

2.a) câte 1 punct pentru utilizarea fiecăruia dintre cei doi termeni dați în sens filosofic **2x1p= 2 puncte**

b) evidențierea corelației existente între termenii dați: evidențiere adecvată -6p/evidențiere superficială, neconvingătoare -2p. **6 puncte**

c) coerența textului redactat **1punct**

d) încadrarea în limita de spațiu precizată(1/2 pagină± 2 rânduri) **1punct**

3.argumentarea punctului de vedere personal cerut: argumentare convingătoare -6p./ argumentare neconvingătoare, superficială -2p **6 puncte**

B.

1. câte 2 puncte pentru menționarea oricăror două tipuri de egalitate **2x2p= 4 puncte**

2. construirea argumentului cerut: construirea unui argument cu respectarea structurii formale a argumentării (premisă, conectori logici, concluzie) -6p./ construirea unui argument fără respectarea structurii formale a argumentării (premisă, conectori logici, concluzie) -2p **6 puncte**